

Қурбонӣ дар нақшаи наҷоти Худо

Ба мо ҳамроҳ шавед, то аҳамияти қурбониرو дар асоси Китоби Муқаддас бифаҳмем. Худо аз ибтидо нақшае дошт, ки дар қараёни ин омӯзиш ошкор хоҳад шуд.

Қурбонӣ дар нақшаи наҷоти Худо — ин силсилаест, ки нишон медиҳад чӣ гуна Худо қурбонии хунро барои омурзиши гуноҳҳо муайян намудааст. Мо мебинем, ки инсоният аз ибтидо тавассути қурбоние, ки худӣ Худо муҳайё мекунад, ба Ӯ наздик мешавад.

Оятҳои Китоби Муқаддас аз тарҷумаи КМ99 гирифта шудаанд.

Ҳастӣ 3 - Аввалин қурбонӣ

Худо наҷотро барои онҳое муҳайё кардааст, ки бо ихлос ба Ӯ имон меоранд ва ба ризқи Ӯ таваккал мекунанд. Аз абад Ӯ ҳамеша нақшаи наҷоти инсониятро дар назар дошт. Ин нақша мувофиқ ва комил аст, ва онро аз ибтидо дар Китоби Муқаддас дидан мумкин аст. Мувофиқи Эфсӯсиён 1:4-7, онҳое ки фарзандони Худо мебошанд, аз абад интиҳоб шудаанд. *4 Чунон ки моро пеш аз таъсиси ҷаҳон дар Ӯ баргузидааст, то ки ба ҳузури Ӯ дар муҳаббат муқаддас ва беайб бошем. 5 Моро пешакӣ муайян намудааст, ки ба василаи Исои Масеҳ бар тибқи салоҳиди иродаи Худ, ба фарзандӣ қабул кунад, 6 Барои ҳамду санои ҷалоли файзи Худ, ки ба мо дар Маҳбуби Худ бо саховатмандӣ бахшидааст. Пас, биёед бубинем, ки чӣ гуна Худо наҷотро ҳатто дар воқеа бо Одаму Ҳавво ошкор кардааст. Дар Ӯ мо бо Хуни Ӯ фидияе ва омурзиши гуноҳҳоро бар ҳасби сарвати файзи Ӯ пайдо кардаем.*

Мо яке аз принципҳои наҷотро дар боғи Адан мебинем, вақте ки Одаму Ҳавво гуноҳ карданд. Ҷазои гуноҳ марг аст. Онҳо танҳо як фармон доштанд, аммо ба он итоат накарданд. Онҳо қонуни Худоро шикастанд ва ин гуноҳ аст. Гуноҳ — ин ношукрӣ ва сарпечӣ аз меъёрҳои Худост. Худо муқаддас ва адил аст, ва ҳамеша кори дурустро анҷом медиҳад. Ӯ одил ва бегуноҳ аст.

8 Ва овози Худованд Худоро шуниданд, ки дар вақти салқинии рӯз дар боғ мегашт; ва Одам ва занаш аз пеши назари Худованд Худо дар миёни дарахтони боғ пинҳон шуданд. 9 Ва Худованд Худо ба Одам хитоб карда, гуфт: «Кучоӣ ту?» 10 Гуфт: «Чун овозатро дар боғ шунидам, ҳаросон шудам, зеро ки ман бараҳнаам, ва пинҳон шудам». 11 Ва гуфт: «Кӣ ба ту гуфт, ки ту бараҳнаӣ? Оё аз он дарахте ки хӯрданаширо ба ту манъ кардам, хӯрдаӣ?» 12 Одам гуфт: «Ин зане ки ба ман додаӣ, аз меваи дарахт ба ман дод, ва ман хӯрдам». 13 Ва Худованд Худо ба зан гуфт: «Ин чӣ кор аст, ки кардӣ?» Зан гуфт: «Мор маро фирефта кард, ва ман хӯрдам». (ҲАСТӢ 3:8-13, КМ99)

Вақте ки Одаму Ҳавво гуноҳ карданд, онҳо кӯшиш карданд, ки гуноҳи худро бо баргҳои дарахти анҷир пӯшонанд. Аммо ин амали нек доимӣ ва кофӣ набуд. Мо дар ин ҷо принципи дигари наҷотро мебинем: ҳеҷ кас одил нест, ва ҳама гунаҳкоранд. Мо наметавонем бо аъмоли неки худ наҷот ёбем. Ба ибораи дигар, аъмоли нек гуноҳро нест карда наметавонад. Подоши гуноҳ лозим аст. Шариат мегӯяд: “Бе рехтани хун омурзиш нест.” Он баргҳои анҷир нанги онҳоро наметӯшонданд.

Дар Ҳастӣ 3 мо якчанд амалҳои ғайриҷашмдоштро мебинем. Аввалан, Худо Одамро пас аз гуноҳ даъват мекунад. Худо аввал гунаҳкорро берун намекунад, балки ба ӯ наздик мешавад ва имкони тавбаро медиҳад. Сипас аз ӯ мепурсад, ки чӣ кардааст, то иқрор кунад. Одам аввал Ҳавворо гунаҳкор мекунад, аммо дар охир иқрор мекунад: «ман хӯрдм». Ӯ итоат накард ва ба гуноҳи худ иқрор шуд.

Баъдан амалест, ки пурра ғайриҷашмдошт аст: Худо барраеро қурбонӣ мекунад ва бо пӯсти он ҳайвон Одаму Ҳавворо мепӯшонад. Яъне, Ӯ барои гуноҳашон пӯшиш муҳайё мекунад. Қурбониро Худо мекунад, на Одам. Худо таъминкунандаи наҷот аст, на аъмоли неки инсон. Барои омурзиш рехтани хун таъмин карда мешавад. Гуноҳ гарон аст ва подоши он марг аст. Инҳо унсурҳои нақшаи абадии наҷот мебошанд.

Принсипҳои абадии наҷот:

1. Гуноҳ ҳар амалест, ки хилофи хислати Худост.
2. Музди гуноҳ марг аст.
3. Бе рехтани хун омурзиши гуноҳ нест.
4. Худо, на башарият, қурбонии хунро муҳайё мекунад.
5. Башар бояд ба ризқи Худо иқрор ва таваккал кунад.
6. Худо гуноҳро бо қурбонии хун мепӯшонад.

Мо мебинем, ки Одаму Ҳавво бар хилофи хислати Худо амал карданд ва сазовори ҷазои марг шуданд — яъне ҷудошавӣ аз ҳаёти пешина бо Худо. Пас Худо қурбонии хунро муҳайё кард, то шарми онҳоро пӯшонад.

Онҳо бояд иқрор мекарданд, ки меваро хӯрдаанд, пеш аз он ки Худо онҳоро пӯшонад. Онҳо ба Худо таваккал карданд, ки шармашонро пӯшонад, аммо ҳамзамон бо оқибатҳои гуноҳашон рӯ ба рӯ шуданд.

Принсипҳои абадии наҷот

1. Гуноҳ ҳар амалест, ки хилофи хислати Худост.
2. Музди гуноҳ марг аст.
3. Бе рехтани хун омурзиши гуноҳ нест.
4. Худо, на башарият, қурбонии хунро муҳайё мекунад.
5. Башар бояд ба ризқи Худо иқрор ва таваккал кунад.
6. Худо гуноҳро бо қурбонии хун мепӯшонад.

Худовандо, ба мо бифаҳмон, ки чӣ гуна моро дӯст медорӣ, зеро ки аз ибтидо нақшаи наҷоти моро доштӣ. Мо барои ин ба ту сипосгузорем.

Қурбонии Қобил ва Ҳобил — Ҳастӣ 4:1–16

4:1 Ва Одам бо зани худ Ҳавво хобид; ва ӯ ҳомила шуда, Қобилро зоид, ва гуфт: «Мардери аз Худованд пайдо кардам». 2 Ва боз бародари ӯ Ҳобилро зоид. Ва Ҳобил рамабон буд; ва Қобил зироаткор буд. 3 Баъд аз мурури айём, Қобил аз маҳсули замин ҳадияе барои Худованд овард.

4 Ва Ҳобил низ аз нахустзодагони рамаи худ ва аз дунбаи онҳо ҳадияе овард. Ва Худованд Ҳобил ва ҳадияи ӯро манзур дошт; 5 Аммо Қобил ва ҳадияи ӯро манзур надошт. Ва Қобил хеле ба хашм омад, ва рӯяш турш шуд.

6 Ва Худованд ба Қобил гуфт: «Чаро ба хашм омадӣ? Ва чаро рӯят турш шуд? 7 Агар некӯ мекардӣ, оё мақбул намешудӣ? Ва чун некӯ накардӣ, гуноҳ дар сари остона аст, ва иштиёқманди туст, вале ту бар вай ҳукмфармо шав».

Яке аз аввалин ҳикояҳо пас аз гуноҳи Одаму Ҳавво ба писарони онҳо дахл дорад. Кадам анъанаҳо аз боғи Адан боқӣ монда буданд? Чӣ тавр писарони онҳо ба ибодати Худо наздик шуданд? Ин ҳикоя аҳамияти дили дуруст ва усули дурустро нишон медиҳад.

Дар ин қисса ду писар тасвир ёфтаанд: Қобил — кишоварз ва Ҳобил — гӯсфандбон. Ҳар ду меҳостанд бо ҳадияҳои шукргузорӣ ба Худованд муроҷиат кунанд. Аммо дар охири ояти 4 гуфта мешавад, ки Худованд ба Ҳобил ва ҳадияаш нигоҳ кард. Чаро Худо ҳадияи Ҳобилро пазируфт, аммо Қобилро не? Биёед ба матн назар андозем ва бубинем, ки он ба мо чӣ меғӯяд.

Дар ояти 5 меҳонем, ки Худованд ба Қобил ва ҳадияаш нигоҳ накард. Аввалан, Худо ба қалби шахс менигарад — ангезаи ибодат чист? Дар дили Қобил андешаҳои тира пайдо шуданд ва ӯ хашмгин шуд. Худо ба дилҳои мо менигарад ва ба он аҳамият медиҳад, ки мо чӣ гуна ба назди Ӯ меоем.

Дар ин ҳикоя маълум мешавад, ки муносибати Қобил ба бародараш ва ба Худо бо ҳам иртибот дорад. Ӯ бародарашро нафрат мекард, бинобар ин наметавонист Худоро ростгӯена ибодат кунад. Муҳаббат ба Худо ва муҳаббат ба дигарон ҳамеша якҷо меоянд.

Сониян, Қобил қурбоние наовард, ки намунае бошад аз он чиро ки Худо ба падару модараш нишон дода буд — яъне пӯшиши гуноҳ тавассути қурбонӣ.

Дар бораи ҳадияҳо мебинем, ки Ҳобил аз нахустзодагони гӯсфандонаш ва рафғани онҳо қурбонӣ овард — беҳтаринеро, ки дошт. Аммо дар бораи пешниҳоди Қобил чизе гуфта нашудааст, ки нишон диҳад он қобили қабул буд. Чун дили ӯ пурра ба Худо бахшида нашуда буд, қурбонии ӯ низ ҳаминро инъикос мекард.

Саввум, қурбонии Қобил на рамзи пӯшиши гуноҳ буд ва на посух ба намунае, ки аз ҷониби Худо нишон дода шуда буд. Ин моро ба як ҳақиқат мерасонад: бе рехтани хуни қурбонӣ омурзиши гуноҳ нест (Ибриён 9:22). Ин намуна то имрӯз низ боқӣ мондааст ва моро роҳнамой мекунад, ки чӣ гуна ба Худо дар ибодат наздик шавем. Мо ба дили рост ниёз дорем ва ҳамзамон бояд бо роҳе назди Худо равем, ки Ӯ муқаррар кардааст.

Тавба — ин тағйири дили инсон аст, ки дар он мо бадии гуноҳамонро дарк мекунем ва эҳтиёҷи амиқи худро ба Наҷотдиҳанда эътироф менамоем. Мо фикру назарамонро тағйир медиҳем, ки гӯё худамон метавонистем ин мушкилро ҳал кунем. Мо рӯ ба файзи Худо меорем ва танҳо ба Ӯ така мекунем, то ки моро биёмурзад.

Худовандо, ба қалби ман назар кун, то онро пок бинӣ, ва ман Туро бо ростӣ парастииш кунам. Ба ман ёрӣ деҳ, то ба Ту бо роҳи Ту наздик шавам. Маро роҳнамой кун, то нақшаи наҷоти Туро аз тариқи қурбониҳоят беҳтар дарк намоям.

Қурбониҳои Нӯҳ — Ҳасти 6 ва 7

Дар Ҳастӣ 6 ва 7 мебинем, ки Нӯҳ бо роҳи қурбонӣ ба Худо наздик мешавад. Ё ҳайвоноти покро дар киштӣ ҷой дод ва баъдан ба Худованд бо қурбонӣ сачда кард.

1 Ва Худованд ба Нӯҳ гуфт: «Ту ва тамоми аҳли байтат ба киштӣ дароед; зеро ки туро дар ин насл пеши Худам одил дидам. 2 Аз ҳар чорпои пок ҳафт-ҳафт, нар ва мода, бо худ бигир, ва аз чорпои нопок ҷуфт-ҷуфт, нар ва мода. 3 Аз паррандагони осмон низ ҳафт-ҳафт, нар ва мода, то ки насле бар рӯи тамоми замин нигоҳ дорӣ. 4 Зеро, баъд аз ҳафт рӯз, Ман чил рӯз ва чил шаб ба замин борон меборонам; ва тамоми махлуқотеро, ки офаридаам, аз рӯи замин маҳв мекунам». (7:1-4 КМ99)

Аксар вақт мо расмҳои киштии Нӯҳро мебинем, ки дар он ҳайвонҳо ҷуфт-ҷуфт саф кашида, ба киштӣ медароянд. Дар Китоби Муқаддас гуфта шудааст, ки Худо ба Нӯҳ амр дод, ки ҳайвонотро ба киштӣ дарорад (6:19). Аммо вақте ман ин расмҳоро мебинам, ҳамеша ҷустуҷӯ мекунам, ки кадом ҳайвонҳо тасвир ёфтаанд? Оё гӯсфанд, гов ё буз дар он ҷо ҳастанд? Агар ҳастанд, пас онҳо бояд ҳадди аққал ҳафт ҷуфт бошанд. Дар порча зикр шудааст, ки аз ҳар ҳайвон як ҷуфт оварда мешуд, вале аз ҳайвоноти пок — ҳафт ҷуфт, зеро онҳо барои қурбонӣҳои ибодатӣ истифода мешуданд (7:1–3). Агар тасвир инро нишон надиҳад, он нопурра ё нодуруст аст.

Мувофиқи китоби Ибодот, боби 1, мебинем, ки барзаговҳо, гӯсфандон ва бузҳо барои қурбонӣҳои сӯхтанӣ истифода мешуданд, инчунин кабӯтарҳо ва дугонаҳо. Дар боби 4-и ҳамин китоб, говҳо ва гӯсфандон ҳамчун қурбонии гуноҳ муаррифӣ мешаванд. Ин ҳайвонот бояд беайб мебуданд ва ибодаткунанда, бо гузоштани даст бар онҳо, қурбонии гуноҳро муайян мекард (Ибодат 4:4).

Пас аз он ки Нӯҳ ва аҳли оилааш аз киштӣ баромаданд, Худованд ба онҳо амр дод, ки бираванд ва рӯи заминро пур кунанд. Бо вучуди ин, Нӯҳ дар аввал аз ҳар яки ҳайвоноти пок қурбонӣ овард. Чаро ӯ чунин кард? Зеро тамоми ин воқеа бо сабаби гуноҳи инсон оғоз шуда буд (Ҳастӣ 6:5–7). Ин амал намунаи имондорони нахустин буд. Онҳо медонистанд, ки гуноҳ бояд пӯшида шавад ва қурбонӣ бояд тибқи роҳи Худо пешкаш гардад. Қурбонӣ бояд пок бошад ва бо дили ибодат пешкаш шавад.

Вақте ки Нӯҳ қурбонӣ пешкаш кард, Худованд худро ба Нӯҳ ва оилааш пайванд дод. Ё бо Нӯҳ ва тамоми офариниш аҳд баст. Рангинкамон нишонаи ваъдаи Ё ба тамоми башар аст, ки дигар ҳеҷ гоҳ заминро бо об намебардорад. Наҷоти Худо ба воситаи имон ворид мешавад — вақте ки ибодаткунанда роҳи қурбонии Худоро қабул мекунад. Дар он вақт Худо бо мӯъмин аҳд мебандад. Мӯъмин бо Худо муттаҳид мешавад ва ҳамчун як қисми халқи Ё ҳисобида мешавад.

Худовандо, бигзор ман низ, мисли Нӯҳ, дар назари Ту илтифот ёбам. Ба ман ёрӣ деҳ, то бо содиқӣ ба Ту пайравӣ кунам ва биомӯзам, ки чӣ гуна бо ибодати дуруст ба назди Ту биёям. Маро роҳнамоӣ кун ва аҳамияти қурбониро дар наҷоти ман равшан соз.

Қурбонии Нӯҳ, ки итоат кард, пас аз тӯфон

15 Ва Худо Нӯҳро хитоб карда, гуфт: 16 «Аз киштӣ берун ой, ту, ва занат, ва писаронат, ва занони писаронат бо ту. 17 Ва ҳамаи ҳайвонҳоро, ки назди худ дорӣ, ҳар махлуқеро аз паррандагон, ва чорпоён, ва тамоми ҳайвоноте ки бар замин меҳазад, бо худ берун овар, то ки бар замин паҳн шуда раванд, ва борвар ва афзун шаванд». 18 Ва Нӯҳ, ва писаронаш, ва занаш, ва занони писаронаш бо ӯ берун омаданд. 19 Ҳамаи ҳайвонҳои ваҳшӣ, ва тамоми ҳайвоноти хазанда, ва ҳамаи паррандагон, ва ҳар чӣ бар

замин ҳаракат мекунад, мувофиқи қинсҳои худ, аз кишти баромаданд.

20 Ва Нӯҳ қурбонгоҳе барои Худованд бино кард; ва аз ҳар чорпои пок, ва аз ҳар паррандаи пок гирифта, қурбониҳои сӯхтанӣ бар қурбонгоҳ гузаронид.

21 Ва Худованд атри гуворо бӯид, ва Худованд дар дили Худ гуфт: «Заминро бори дигар аз боиси одамизод лаънат накунам, зеро ки андешаи дили одам аз наврасии ӯ бад аст; ва ҳамаи ҷонваронро бори дигар талаф накунам, чунон ки кардам. 22 Минбаъд дар тамоми айёми замин кишт ва дарав, сармо ва гармо, тобистон ва зимистон, рӯз ва шаб хотима нахоҳад ёфт». (Ҳастӣ 8:15-22 КМ99)

Ҳастӣ 15 – Аҳди Худо бо Иброҳим

Дар Ҳастӣ 15 мо мебинем, ки Худо чӣ гуна бо Иброҳим муносибат мекунад. Ин ҳикоя бисёр унсурҳои асосии наҷотро намоён мекунад.

1 Баъд аз ин ҳодисаҳо каломи Худованд дар рӯё ба Абром расида, гуфт: «Натарс, эй Абром; Ман сипари ту ҳастам; музди ту бағоят бузург аст». 2 Ва Абром гуфт: «Худоё Худовандо! Ба ман чӣ медиҳӣ? Ва ман бефарзанд меравам; ва Алиазари димишқӣ хонаи маро идора мекунад». 3 Ва Абром гуфт: «Инак, ба ман насл надодӣ, ва инак, хоназодам вориси ман аст». 4 Ва дарҳол каломи Худованд ба ӯ даррасида, гуфт: «Ин вориси ту нахоҳад буд, балки он ки аз камари ту барояд, вориси ту хоҳад буд».

5 Ва ӯро берун оварда, гуфт: «Ба осмон назар кун, ва ситорагонро бишумур, агар онҳоро шумурда тавонӣ». Ва ба ӯ гуфт: «Насли ту ҳамин қадар хоҳад шуд». 6 Ва ба Худованд имон овард, ва ин барои ӯ адолат ҳисоб карда шуд.

Дар асоси рӯйдодҳои ин боб, мо метавонем унсурҳои абадии наҷотро мушоҳида кунем.

Аввалан, Иброҳим кӯшиш мекунад, ки ба Худо писанд ояд ва бо кӯшиши инсонии худ мехоҳад ворисе барои иҷроии ваъдаи Худо муқаррар кунад. Худо ба ӯ ваъда дода буд, ки ворисе медиҳад, ки канали баракатро идома медиҳад. Дар фаҳмиши худ, Иброҳим Элиезерро аз Димишқ пешниҳод мекунад, то дар иҷроии ин ваъда кумак кунад (15:2). Аммо Худо ин кӯшиши инсониро рад мекунад.

Худо ӯро берун мебарад, то ба осмони шом нигоҳ кунад ва меғӯяд, ки насли ӯ мисли ситораҳои осмон хоҳад буд (15:5). Баъд аз он, Иброҳим имон меорад ва ин ба ӯ адолат ҳисобида мешавад (15:6). Аз ин қисмат мебинем, ки Иброҳим аз тафаккури инсонии худ рӯй гардонда, ба роҳи Худо таваккал мекунад. Ӯ бо як боварии содда ба гуфтаи Худо имон меорад. Ва Худо ӯро одил мешуморад — ин нишон медиҳад, ки мо наметавонем бо амали худ худро одил гардонем, балки бояд бо имон ба назди Худо биёем ва ба эълони Ӯ така кунем.

Баъдан Худо ба ӯ ваъда медиҳад, ки на танҳо ворис, балки замин низ меросаш хоҳад шуд (15:7–21). Худованд ба Иброҳим меғӯяд, ки қурбонӣ кунад. Иброҳим гов, қўчқор ва бузро бурида, онҳоро ду қисм мекунад ва миёни онҳо роҳе мегузорад — ин рамзи аҳдест, ки тарафҳо бояд аз он гузашта, ваъдари ба тасдиқ расонанд. Аммо як чизи ғайриоддӣ рӯй медиҳад — 15:12 ва 17-ро дида мебинем.

Иброҳим хоб меравад, ва ҳузури Худо ҳамчун алангаи оташ дар миёни қурбониҳо поён меояд. Ӯ онҳоро месўзонад ва аҳдро ба танҳои худ мебандад. Яъне ин паймон комилан аз ҷониби Худо вобаста аст. Аҳдҳои бечунучарои Худо ҳамин ҳақиқатро тасдиқ мекунанд:

Худо паймон мебандад, инсон бошад — тавба ва имон меорад. Наҷот ба Наҷотдиҳанда вобаста аст, на ба кӯшишу амалҳои инсон.

Мисли Иброҳим, мо низ бояд ба он чи ки Худо гуфтааст, имон дошта бошем. Мо бояд аз така ба фаҳмиши инсонии худ ва умед ба қорҳои некамон тавба кунем. Танҳо ба кори Худо ва ҳузури Ё таваккал мекунем, ки роҳи наҷотро таъмин мекунад. Ё Худое аст, ки аз паси аҳдаш мегузарад ва ваъдаашро иҷро мекунад. Ё вафокунандаи аҳд аст, бузург ва содиқ.

Қорест, ки мо бояд кунем — бо тарсу эҳтиром ба Ё нигарем ва барои наҷоти бузургаш ҳамду сано ғӯем.

Худовандо, ман ба ваъдаҳои Ту бовар дорам ва барои наҷоти худ пурра ба Ту таваккал мекунам. Аз фаҳмиши инсонии аблаҳи худ тавба мекунам ва ба ғайзу таъмини Ту така менамоям. Маро имрӯз роҳнамоӣ кун, то Туро барои наҷоти бузургат ҳамду сано ғӯям.

Қурбонии Иброҳим – Ҳастӣ 22

Ҳикояи Иброҳим имрӯз барои ҳар яки мо маънии махсусе дорад. Мо онро бештар ҳамчун намунаи имон ва итоати Иброҳим ба Худо мешиносем. Вале калиди ин ҳикоя на дар амалҳои Иброҳим, балки дар он чизест, ки Худо анҷом дод.

Мо ин қиссаро хуб медонем, аммо аксар вақт қузъиёти муҳимро нодида мегирем. Дар Ҳастӣ 22 навишта шудааст, ки Худо Иброҳимро озмуд (оят 1) — то таваккул ва итоатқории ўро нишон диҳад ва ҳамзамон ба ў нишон диҳад, ки Ё Чӣ гуна Худои таъминкунанда аст.

Иброҳим писари ягонаи худ Исҳоқро гирифт — писаре, ки Худо ба ў ва Соро ваъда дода буд. Калимаи «писари ягона» таъкид мекунад, ки Исҳоқ на танҳо ягона фарзанди онҳо, балки муҳимтарин пайванд ба ваъдаҳои Худо дар бораи насл ва мерос буд.

Иброҳим ҳангоми берун шудан (оят 3) барои қурбонӣ на ҳайвонот ва на чароғ гирифт. Ё қурбонгоҳ сохт ва писарашро бар он гузошт. Чаро? Охир Худо ҳеҷ гоҳ қурбонии инсонро қабул надорад, ва чунин амал ба табиати Ё муҳолиф аст.

Вале маҳз дар ин лаҳзаи ҳассос Худо даҳлат мекунад — Ё қурбониро бозмедорад ва қўчқоре медиҳад. Қурбонӣ аз ҷониби Иброҳим нест, балки аз ҷониби Худо. Ин на танҳо ёдоварии қурбонии Худо барои Одаму Ҳавво аст, балки нишон медиҳад, ки Худо ҳамеша Худест, ки барои кафорати гуноҳ қурбонӣ медиҳад.

Дар Ҳастӣ 22:7 Исҳоқ саволе медиҳад: «Барра барои қурбонии сўхтанӣ қучост?» Ин саволи амиқ аст. Иброҳим ҷавоб медиҳад: «Худо ҳудаш барраро таъмин хоҳад кард». Ин на танҳо ҷавоби содда аст, балки нубуввати рўҳониест: Худо на танҳо таъмин мекунад, балки Худ худро дар Писараш қурбонӣ хоҳад кард.

Ин саҳна ба оянда ишора мекунад — вақте ки Худо Писари ягонаи худро, Исои Масеҳро медиҳад. Ё мисли Исҳоқ хоҳад буд — итоаткор, вале Ё қурбонӣ хоҳад шуд. Ҳамон гуна ки қўчқор ҷои Исҳоқро гирифт, Исо — «Барраи Худо» — ҷои моро мегирад. Ё беайб ва бегуноҳ аст, ва қурбонӣ мешавад, то мо ҳаёт ёбем.

Худовандо, ман барои қурбонии ту сипосгузорам. Ман мисли писари Иброҳим назди ту омадам ва омодаам, ки тамоми ҳастии худро ба ту бахшам. Аммо ман медонам, ки ин басанда нест — ман ҳанӯз гунаҳкорам. Ташаккур, ки дар ҷои ман қурбонӣ додӣ, то ман омурзиш ва ҳаёти нав ёбам.

Пайваст кардани аҳд бо қурбонӣ — Ибодат 17:11

Чунки қони қисм дар хун аст, ва Ман онро ба шумо барои қурбонгоҳ додаам, то ки қонҳои шуморо кафорат намояд, зеро ҳамин хун аст, ки қонро кафорат менамояд.

(Ибодат 17:11 КМ99)

Китоби Ибодат нишон медиҳад, ки то чӣ андоза қурбонӣ қисми системаи Мусо гардида буд ва чӣ гуна халқи Худо ба воситаи қурбонӣ Ёро ибодат мекарданд.

Якчанд бобҳои аввал дар бораи қурбонҳои сӯхтанӣ, қурбонҳои ғалладона, қурбонҳои мушоракат ва чӣ гуна рӯпӯш кардани гуноҳ бо қурбонӣ нақл мекунанд.

Идеяи асосии қурбонӣ дар он давра ин буд, ки ҳузури Худо дар хаймаи муқаддас ва баъдан дар маъбад сокин буд. Мардум тавассути қурбонӣ ба ҳузури Ё наздик мешуданд. Қурбонӣ бояд беайб ва аз ҳайвони пок мебуд. Парастешкунанда бо қурбонӣ шиносӣ мекарду пеш аз он ки қурбонӣ шавад, дастҳояшро бар сари ҳайвон мегузошт (Ибодат 1:4). Китоби Ибодат як қатор қоидаҳоро дар бораи ибодат ва поксозӣ пешниҳод мекунад. Чаро ин ҳама дастурҳо ва қоидаҳо?

Эҳтиром ба Худо дар ин китоб нишон медиҳад, ки муқаддасият ва покӣ арзишҳои асосӣ мебошанд. Инсоният ҳамчун гунаҳкорон аз меъёрҳои Худо дур аст, ва қонуни Ё гуноҳро фош мекунад, то мо фаҳмем, ки ба Наҷотдиҳанда ниёз дорем.

Яке аз ақидаҳои калидии китоб — кафорат аст. Кафорат — ин ошӣ бо Худо мебошад: пайвастани Худои муқаддас ва инсони гунаҳкор. Каломи Худо марҳамати Ёро нишон медиҳад: Ё барои гунаҳкорон роҳ мекушояд. Гунаҳкор бо қорҳои худ наҷот намеёбад. Худо бо қурбонии кафорат роҳро таъин мекунад. Ин калима маънои «пӯшондан»-ро дорад — пӯшидани гуноҳ.

Ибодат 17:11 - Чунки қони қисм дар хун аст, ва Ман онро ба шумо барои қурбонгоҳ додаам, то ки қонҳои шуморо кафорат намояд, зеро ҳамин хун аст, ки қонро кафорат менамояд.

Ояти калидӣ барои кафорати гуноҳ:

Дар ин оят мебинем, ки:

1. Ҳаёт дар хун аст. Хун ҳаётро нишон медиҳад.
2. Худо ҳудаш барои кафорати гуноҳ воситаи фароҳам мекунад. Ё меъёрро таъин мекунад ва дар бисёр қиссаҳо (Одам ва Иброҳим) қурбонӣ медиҳад.
3. Хуни ҳайвони қурбонӣ кафорати гуноҳи инсонро мекунад.
4. Қурбонӣ ҷои парастешкунандаро мегирад.
5. Қурбонии ҳайвон гуноҳро мепӯшонад, вале пурра аз он халос намекунад.

Ҳаёт аз онӣ Худост ва муқаддас мебошад. Бинобар ин, ҳурдани хун манъ аст, зеро он рамзи ҳаёт аст ва эҳтироми мо ба Офаридгори ҳаётро нишон медиҳад. Ҳамин хун дар қурбонӣ кафорати гуноҳҳоро мекунад, яъне қони ҳайвон ҷои қони гунаҳкорро мегирад. Қони гунаҳкор бо қурбонӣ ғасл мешавад. Азбаски хуни ҳайвон нишонаи наҷот буд, онҳо

гӯшти онро намехӯрданд, балки месӯзонданд. Хулоса, мо мебинем, ки рехтани хун маънои рехтани ҳаётро дорад. Ин қурбонӣ ба таври фидиявӣ ҳаёт медиҳад, то парастешкунанда ҳаёти нав ёбад.

Худовандо, барои роҳи равшане, ки Ту ошкор кардӣ, ташаккур мегӯям — ки чӣ гуна гуноҳҳои маро мебахшӣ. Ба Ту барои Исои Масеҳ шукргузорам, ки дар салиб мурд, то гуноҳҳои маро аз байн бубарад ва ба ман ҳаёти нав бахшад.

Юҳанно 1:29–34 – Исо Барраи пешгӯишудаи Худо

1:29 Фардои он, Яҳё Исоро дид, ки ба ҷониби вай меояд, ва гуфт: «Инак Барраи Худо, ки гуноҳи ҷаҳонро мебардорад; 30 Ин аст Он ки ман дар бораи Ӯ гуфтам, ки: „Пас аз ман Марде меояд, ки пеш аз ман будааст, зеро ки Ӯ бар ман муқаддам буд“; 31 Ман Ӯро наметиноҳтам; лекин барои он ки Ӯ ба Исроил зоҳир гардад, омадам ва бо об таъмид медодам».

32 Ва Яҳё шаҳодат дода, гуфт: «Ман Рӯҳро дидам, ки чун кабӯтаре аз осмон нозил шуда, бар Ӯ қарор гирифт; 33 Ман Ӯро наметиноҳтам; лекин Он ки маро фиристод, то бо об таъмид диҳам, ба ман гуфт: „Бар ҳар кас бубинӣ, ки Рӯҳ нозил шуда, бар Ӯ қарор гирифт, Ӯ Ҳамон аст, ки бо Рӯҳулқудс таъмид медиҳад“. 34 Ва ман дида, шаҳодат додам, ки Ӯ Писари Худост».

Дар Юҳанно 1:29–34 мебинем, ки Яҳёи Таъмиддиҳанда дар бораи марги Исо пешгӯӣ мекунад. Ӯ омад, то роҳи Масеҳро тайёр кунад, ва дар ин ҷо равшан ишора мешавад, ки кӣ бузургтар аст. Яҳё танҳо овози нидокунанда аст, аммо Исо – Худованд аст (1:23).

Дар он рӯз, Яҳё, Исоро дид, ки ба наздаш меояд ва гуфт: «Инак Барраи Худо, ки гуноҳи ҷаҳонро мебардорад!» Ин шахс Исо аст, ки барои бурдани гуноҳи башар омад. Ин суҳанон яке аз пурқудраттарин эълонҳои нубувватӣ дар таърихи инсоният аст.

Ихтиёри бахшидани гуноҳ бузургтарин ниёзи инсон аст, ва Исо Барраи Худост, ки барои мо қадам мезанад. Ӯро гӯш кунед ва ба Ӯ эътимод намоед.

Дар Аҳди Қадим, барра қурбонӣ мешуд, то гуноҳи гуноҳкоронро бипӯшонад, вале дар ҳеҷ ҷо «Барраи Худо» зикр нашудааст. Аз ин рӯ, ин унвон як ваҳйи нав аст – ишора ба Баррае, ки Масеҳ аст ва гуноҳхоро мебардорад (Ишаъё 53:7). Инчунин, ин ба Барраи Фисҳ ишора мекунад, ки Исо шахсан онро иҷро хоҳад кард. Ин мавзӯ дар тамоми Инҷили Юҳанно идома меёбад: Исо Барраест, ки ба имондорон имкон медиҳад, ки гуноҳхояшон бахшида шаванд ва аз марг наҷот ёбанд.

Яҳё боз шаҳодат медиҳад, ки Исо кист. Гарчанде Яҳё тақрибан шаш моҳ пеш аз Исо таваллуд шудааст, ӯ мегӯяд: «Ӯ пеш аз ман буд» (Юҳанно 1:30), яъне Исо аз азал ҳаст.

Ҳарчанд онҳо хешованд буданд, Яҳё намедонист, ки Ӯ кист, то вақте ки Худо барояш ошкор кард. Вақте ки Яҳё Исоро таъмид дод, дид, ки Рӯҳулқудс чун кабӯтар бар Ӯ нозил шуд.

Ин аломат Исо будани баргузидаи Худоро тасдиқ кард – касе, ки ваъдаҳои Аҳди Қадимро иҷро мекунад ва барои наҷоти ҷаҳон омадааст.

Рӯзи дигар, Яҳё боз бо шогирдонаш истода, Исоро дид ва такрор кард: «Инак Барраи Худо!» (1:36). Ин такрор даъвати рӯшан ба ҳамаи пайравони Яҳёст, ки дигар ба ӯ нигоҳ накунад, балки ба Исо имон оваранд. Ин унвон — Барраи Худо — аҳамияти азим дорад.

Худовандо, мо ба Барраи Худо менигарем, то гуноҳҳои моро бигирад. Ташаккур, ки нақшаи наҷотро ошкор карди ва моро аз гуноҳ озод сохти.

Китоби Ибриён 9:1-10 — Рамзи қурбонҳои Мусо

1 Пас, аҳди якум низ дастурҳои онд ба ибодати Худо, ва қудси заминӣ дошт; 2 Зеро хайма ба қисмҳои сохта шуда буд: қисми якум, ки дар он чароғдон ва миз ва нони тақдим буд, ва он «қудс» номида мешавад. 3 Ва дар паси парда қисми дуюми хайма буд, ки «қудси қудсҳо» номида мешавад, 4 Ки дар он бухурдонии тиллоӣ ва сандуқи аҳд буд, ки ҳама ҷояш тиллоқуб шуда буд, ва дар он зарфи тиллоие пур аз манн, асои шукуфтаи Ҳорун ва лавҳаҳои аҳд буд,

5 Ва ба болои он каррубиёни ҷалол буданд, ки бар кафоратгоҳ соя меафканданд; дар ин хусус ҳоло муфасссал сухан рондан лозим нест. 6 Дар чунин шароит, қўнион ба қисми якуми хайма ҳамеша медароянд, то ки ибодати Худоро ба ҷо оваранд; 7 Аммо ба қисми дуюми хайма соли як бор фақат сарқўин медарояд, он ҳам бе хун не, ки онро барои ҳудаш ва барои хатокориҳои қавм қурбонӣ мекунад. 8 Ва Рўҳулқудс бо ин нишон медиҳад, ки то даме ки хаймаи якум вуҷуд дорад, ҳанўз роҳи қудс қўшода нашудааст. 9

Вай тимсоли замони ҳозира аст, ки дар он ҳадиҳо ва қурбонӣҳо тақдим карда мешаванд, ки қодир нестанд вичдони тақдимкунадаро осуда гардонанд, 10 Ва онҳо, бо чизҳои хўрданӣ ва нўшиданӣ ва бо ҳар гуна таҳорат ва маросим, дастурҳои мансуб ба қисм буда, фақат то замони ислоҳ муқаррар карда шудаанд.

Системаи Аҳди Қадим гуноҳро пўшонд, аммо вақте ки Исо омад, Ӯ гуноҳро аз худ гирифт — ба ибораи дигар, қурбонии Ӯ василаи бахшиши комилро фароҳам меорад. Дар бораи доғе дар матои сафед фикр кунед ва чӣ тавр мо онро бо ягон намуди пўшиши сафед пўшонем. Ҷой ҳоло ҳам ҳаст, аммо дида намешавад. Бо вуҷуди ин, дар Аҳди Қадид марги қурбонии Масеҳ гуноҳоро як бор ва барои ҳама дур кард.

Биеёд ба боби нўҳуми китоби Ибриён назар андозем, ки фарқи байни Аҳди Қадим ва Аҳди Навро дар Масеҳ тасвир мекунад.

Тавсифи ин ҷо аз замони Мусо аст. Ҷои ибодат дар хаймае буд, ки хайма ном дошт — ҷои ҳузури Худо. Онҳоро ин ҷойро ҷои муқаддас “қудс” номиданд (9:2) ва дар он ҷо ҳузури Худо «қудси қудсҳо» буд. Калимаи “қудс” маънои муқаддасро дорад. Забони арабӣ аз ибрӣ, ки калимаи “қодеш” (קֹדֶשׁ) аст, гирифта шудааст. Маънои тақдис ва муқаддас буданро дорад. Ҳамин тавр, макон, ашё ё шахс барои мақсадҳои Худо тақдис карда мешавад, ки дар натиҷа аз ҳадафҳои ғайримуқаддас ҷудо мешавад.

Чизҳое, ки дар ҷои муқаддас ҷойгиранд, рамзи раванDEST, ки мо бо Худо рафтор мекунем. Дар фазо чароғдон ва нони ҳаррўза гузошта мешуд. Худованд ба мо нур медиҳад, то ҳар рўз моро роҳнамой кунад. Ӯ нури мост ва мо бояд аз Ӯ роҳнамой гирем. Масеҳ нури ҳақиқӣ аст, ки дар ин ҷаҳони торик ба мо равшанӣ мебахшад (Инҷили Юҳанно 1:9 ва 8:12).

Дар болои миз дар ҷои муқаддас 12 нон буд, ки халқи Худоро ифода мекард. Худо 40 сол дар биёбон ғизо дод ва ҳамеша онҳоро таъмин хоҳад кард. Ҳоло ғизои рӯҳонии лозима аз ҳузури Худо ва Каломи Ё меояд. Масеҳ ин нони ҳаррӯза буд — нони ҳаёт (Юҳанно 6:32-33). Ҳар рӯз мо сари ин суфраи рӯҳонӣ меоем ва барои рӯҳи худ ғизо меёбем. Ҳаёти мо на танҳо ёфтани наҷот, балки ҳар рӯз барои Худо зиндагӣ кардан аст. Ё моро роҳнамоӣ мекунад ва ғизо медиҳад.

Ҳамчунин дар Қудси муқаддас қурбонгоҳи бухур ва сандуқи аҳд ҷойгир буд (9:4). Ибодати ҳаррӯза ва омадан ба сӯи Худое, ки бо мо аҳд бастааст. Қобилияти шинохтани Худо ва аҳди Ё бо қурбонӣ ба даст омад. Танҳо як маротиба ҳар сол Саркоҳин ба ин ҳуҷраи махсус меомад. Инсоният наметавонад роҳи худро ба ҳузури Худо пайдо кунад, онҳо бояд роҳи Худо ва бо қурбонии Худо бираванд.

Дар ҷои муқаддас ибодат ва қурбонӣ идома дошт, аммо дар дохили қудси қудсҳо, танҳо як маротиба Саркоҳин ба ин минтақа ворид мешуд. Инро рӯзи кафорат меномиданд (9:7). Ҳатто то имрӯз, ин як ёдбуди муҳими яҳудиён аст ва ҳамасола дар тирамоҳ баргузор мешавад.

Қурбонихое, ки дар Аҳди Қадим дода мешуданд, натавонистанд ибодаткунандагонро мукамал созанд ё комил кунанд (9:9) ва онҳо интизор буданд, ки рӯзи ояндае, ки қурбонии ниҳонии қурбонӣ сурат мегирад (9:10).

Худовандо, ба Ту шукр меғӯям, ки барои ман мурдӣ ва барои гуноҳҳои ман ризқ додӣ. Аксар вақт ман рамзи Аҳди Қадимро пурра намефаҳмам, аммо ба сирри роҳҳои Ту фаҳмиш мегирам. Бигзор ман метавонам ба ҳузури Ту бо қурбонии додаат биёям.

Ибриён 9:11–20 — Миёнарави Аҳдномаи Нав

9:11 Аммо Масеҳ ҳамчун Саркоҳини некиҳои оянда омада, ба воситаи хаймаи бузургтар ва мукамалтаре ки бо дастии одам сохта нашудааст, яъне сохташ чунин нест, 12 Ва на ба воситаи хуни бузғо ва говғо, балки ба воситаи Хуни Худ як бор ба қудс дохил шуда, афорати абадӣ пайдо кард. 13 Зеро, агар хуни бузғо ва говғо ва хокистари модагов, ки ба палидон пошида мешавад, онҳоро то ба дараҷаи татҳири ҷисм тақдис мекарда бошад, 14 Чӣ қадар бештар Хуни Масеҳ, ки ба василаи Рӯҳи абадӣ Зоти беайби Худро ба Худо тақдим намуд, вичдони моро аз аъмоли бечон татҳир хоҳад кард, то ки Худои Ҳай ва ҳақиқиро ибодат намоем!

15 Бинобар ин Ё Миёнарави аҳди ҷадид аст, то ки пас аз мамоти Ё, ки он барои кафорати ҷиноятҳои замони аҳди якум воқеъ шудааст, даъватшудагон мероси абадии мавҷудро пайдо кунанд. 16 Зеро, дар ҳар ҷое ки васияте ҳаст, бояд собит шавад, ки васияткунанда мурдааст, 17 Чунки васият пас аз мурдан эътиборнок аст; он, то даме ки васияткунанда зинда аст, ҳеҷ эътибор надорад. 18 Бинобар ин аҳди якум низ бе хун барқарор нашудааст. 19 Зеро, вақте ки Мусо ҳамаи аҳкомро мувофиқи шариат пеши тамоми қавм ҳонд, хуни говғо ва бузғоро бо об ва пашми арғувонӣ ва зуфо гирифта, ҳам бар худӣ китоб пошид, ҳам бар тамоми қавм, 20 Ва гуфт: «Ин аст хуни аҳде ки Худо ба шумо амр фармудааст»

Ин порча бо ин суханон оғоз меёбад: Масеҳ Саркоҳини нав аст, ки Худро барои оштии додани ҳамаи имондорон қурбон кардааст. Мо дигар қоҳини одамон надорем, балки Яке илоҳӣ, ки аз ҷониби Худо фириастода шудааст. Ё бузургтар аз саркоҳинони Аҳди Қадим мебошад.

Бартарии ин Аҳде, ки Масеҳ бастааст, дар он аст, ки он инсонӣ нест, балки бевосита аз ҷониби Худо муқаррар шудааст (9:11, 24).

Марги қурбонии Масеҳ на танҳо гуноҳоро муваққатан мепӯшонад, балки ислоҳи доимии онҳоро таъмин мекунад (9:12–15). Қурбонии Масеҳ аз қурбонии ҳайвонот волотар аст (9:12–15). Ин қурбонӣ виҷдони ботиниро пок мекунад, на танҳо ҷисми зоҳириро (9:13–14). Аҳде, ки Ӯ бастааст, мероси абадӣ мебахшад, на баракатҳои муваққатӣ (9:15).

Як бор ва то абад

Ибораи “як бор” маънои амиқ дорад: Ӯ омад ва Худо як бор ва то абад фидо кард. Чунон ки Калом мегӯяд — «як бор ва то абад».

Калимаи «кафолат», ки дар 9:12 омадааст, дар Аҳди Ҷадид танҳо се маротиба зикр шудааст (Луқо 1:68 ва 2:38). Ин калима ба ғулуме ишора мекунад, ки фидия дода шуда, озод шудааст. Ӯ дигар ғулом нест. Дар Масеҳ мо низ харида шудем ва дигар ғуломи гуноҳ намебошем.

Дар рӯзи Кафорат, саркоҳин ҳамасола қурбонӣ мекард. Акнун дигар ниёзе ба қурбонии ҳарсола ё ҳаррӯза нест. Қурбоние, ки Масеҳ дод, ниҳой ва комил аст. Инро Худ писанд кард ва ҳудӣ Писари бегуноҳи Худо онро анҷом дод. Ӯ қурбонии комил аст — комили Худо ва комили инсон. Ӯ ягона касест, ки метавонад миёнаравӣ кунад ва ҷони худро барои пардохти ҷазои гуноҳ фидо намояд.

Вақте ки ин қурбонӣ ва мерос “абадӣ” номида мешаванд, маънои онро доранд, ки онҳо такрорнашаванда ва комил мебошанд (9:12 ва 14).

Дар ояти 9:14 хун на танҳо ба моеъи ҷисмонӣ ишора мекунад, балки ба тамоми коре, ки Масеҳ тавассути қурбонии худ дар салиб анҷом дод. Хун дар ин ҷо ҳамчун рамзи марги Ӯ истифода шудааст — марге, ки ба мо ҳаёт ато намуд.

Падари Осмонӣ, ман ба Ту барои қурбонии абадӣ, ки барои пардохти гуноҳоям додӣ, ташаккур мегӯям. Ман сазовори омуриш ва неъматҳои абадии Ту нестам, вале аз файзи Ту шодам ва барои озодиӣ, ки дар Масеҳ ба ман ато шудааст, миннатдорам.

Ибриён 10:1–10 – Мукаммалӣ дар марги Масеҳ

Системаи қурбонии Аҳди Қадим танҳо сояе аз воқеияти рӯҳонист. Он наметавонист комили бахшад ва гуноҳро пурра аз байн бибарад. Қурбонҳои яҳудӣ бо вучуди он ки пайдарпай ва сол ба сол такрор мешуданд, қодир набуданд инсонро пурра пок созанд ва виҷдонашро озод кунанд.

Дар кишвари мо, мо низ қурбонӣ мекунем – ҳамчун ёдоварӣ аз имони Иброҳим. Баъзеҳо ин амалро барои иҷрои ӯҳдадорӣҳои динии худ анҷом медиҳанд, дигарон шояд барои қонеъ сохтани эҳтиёҷоти маънавии худ. Аммо, маҳдудияти қурбонӣҳо дар такроршавии пайваста ва нотаъвоии онҳо дар пок кардани гуноҳҳо намоён мешавад. Ин ба мо вазъи рӯҳонии башарро хотиррасон мекунад: инсон гунаҳкор аст, Худо бошад муқаддас. Чудой миёни инсон ва Худо боқӣ мемонад. Пас, чӣ гуна метавон аз гуноҳ омурида шуд?

Мақсади ин порча он аст, ки нишон диҳад: қурбонии Масеҳ дар салиб як бор ва барои ҳамеша буд. Он қурбонӣ аз ҳамаи қурбониҳои низоми Мусо бартарӣ дорад. Масеҳ бо бадани худ қурбонӣ гашт – дар маргаш. Хуни Ӯ барои пардохти гуноҳҳо рехта шуд, то ононеро, ки ба Ӯ таваккал мекунанд, комил гардонад. Қурбонии такрорӣ дигар лозим нест. Тавре ки Масеҳ дар салиб гуфт: «Ин анҷом шуд.»

Дар ин порча се нуктаи асосӣ дар бораи қурбонӣ нишон дода мешавад:

1. Қурбониҳои ҳайвонот танҳо сояи воқеият буданд – нусхаҳои нокомил. (10:1–4)

Онҳо наметавонистанд вичдони инсонро озод кунанд ва гуноҳро нобуд созанд.

2. Исо – қурбонии олий аст, ки гуноҳҳоро воқеан нест мекунад.

Ончи Худо муҳайё месозад, ҳамеша аз ончи инсон пешкаш мекунад, комилтар аст. (10:5–10)

3. Имрӯз дигар қурбонии ҳайвонот лозим нест.

Қурбониҳои ҳарсолаи такрорӣ наметавонистанд инсонро пурра пок созанд. Аммо Масеҳ, ҳамчун Саркоҳини олий, худаширо як бор барои ҳамеша қурбон кард. (10:10–12)

Мо мебинем, ки низоми қурбонии Мусо танҳоянд нишондиҳандаи он чизе буд, ки дар оянда воқеъ хоҳад шуд. Ҳамаи қурбониҳои пешин ба қурбонии комиле ишора доштанд, ки бо марги бадани Масеҳ дар салиб воқеъ шуд. Ва вақте ки Исо аз мурдагон эҳё гашт, ин қурбонӣ ҳамчун қабулшуда аз ҷониби Худо тасдиқ гардид.

Дар Ибриён 10:10 таъкид бар он аст, ки хун кофӣ набуд – бадани Исо бояд мемурд. Дар ояти 10:5 пешгӯӣ мешавад, ки Масеҳ бо ҷасади худ хоҳад омад. Ин моро ба муҳиммияти воқеии марги Масеҳ дар салиб мерасонад. Ақидаи бардурӯғе ҳаст, ки гӯё Исо аз марг дар салиб наҷот ёфтааст. Аммо чунин андеша нақшаи абадии Худоро заиф месозад. Ҷазои гуноҳ марг аст ва Масеҳ бо омодагӣ ҷазои моро ба дӯш гирифт.

Чунон ки дар Ибриён 10:5–7 гуфта шудааст, Ӯ ҳама чизро дод ва ҷисман фидо шуд. Исо омад, то иродаи Худоро иҷро кунад — ва иродаи Ӯ ин буд, ки Ӯ бимирад, дар қабр дафн шавад ва дар эҳё зинда бархезад.

Падари Осмонӣ, Туро шукур меғӯям, ки наҷоти ман дар дасти Ту аст. Ман ба марги Масеҳ, ки гуноҳҳои маро бардошт, бовар дорам. Ин ягона роҳи наҷот аст.

Ибриён 10:11-18 - Ҳар коҳин ҳар рӯз

11 Ва ҳар коҳин ҳар рӯз дар ибодат меистад ва айни ҳамон қурбониҳоро борҳо тақдим менамояд, ки онҳо ҳаргиз наметавонанд гуноҳҳоро нест кунанд. 12 Аммо Ӯ як қурбониро ба сурати абадӣ барои гуноҳҳо тақдим намуда, ба ямини Худо бинишаст, 13 Ва пас аз ин мунтазир аст то даме ки душманонаш зери пой Ӯ андохта шаванд. 14 Зеро ки Ӯ ба василаи як қурбонӣ тақдисшавандагонро то абад комил гардондааст. 15 Рӯҳулқудс низ ба мо шаҳодат медиҳад, зеро ки гуфта шудааст:

16 «Ин аст аҳде ки бо онҳо баъд аз он айём хоҳам бааст, меғӯяд Худованд: қонунҳои Худо дар дилҳои онҳо хоҳам гузошт ва дар афкори онҳо хоҳам навишт, 17 Ва гуноҳҳо ва

шароратҳои онҳоро ба ёд нахоҳам овард». 18 Ва дар он ҷое ки омурзиши гуноҳҳо ҳаст, қурбонӣ барои онҳо дигар лозим нест.

Ибриён 10:11 мушкилиро ҷамъбаст мекунад: қоҳини Аҳди Қадим пайваста қурбонӣ пешкаш мекард, вале ин қурбониҳо наметавонистанд гуноҳҳоро қомилан нест кунанд.

Муқоисаи равшан дар бораи қурбонӣ:

Қоҳинони Аҳди Қадим	Масеҳ, Қоҳини Аҳди Ҷадид
Рӯз ба рӯз қурбонӣ мекунанд	Барои ҳама вақт қурбонӣ кард
Пайваста истодаанд	Масеҳ нишаст
Қурбониҳои такрорӣ	Як қурбонӣ барои ҳама вақт
Танҳо гуноҳҳоро мепошонанд	Гуноҳро қомилан нест мекунад

Вақте ки гуфта мешавад, ки Исо нишаст, ин ба Забур 110 ишора мекунад, ки дар он Масеҳ ҳамчун Подшоҳе нишон дода мешавад, ки бар душманонаш ғолиб омадааст. Вақте ки Исо ин ғалабаро овард, наҷот ба анҷом расид. Мо дар Масеҳ муқаммалем. Яъне, барои ба даст овардани наҷот дигар ҳеҷ коре қардан лозим нест. Ин ҳақиқат дар Қўлассиён 2:10 низ зикр шудааст. "Инак, шумо низ ба воситаи як шудан бо Масеҳ, ки Ё болотар аз ҳар ҳоқиму ҳар соҳибқудрат аст, аз Ё пур шудаед."

Далели олий будани қурбонии Масеҳ бо се чиз собит мешавад:

1. Қонуни нав: Аҳди нав дар дили имондорон навишта шудааст, на бар санг, мисли шариати Мусо (10:15–16). Ин аз Ирмиё 31:33 иқтибос шудааст, ки пештар дар Ибриён 8:7–12 низ зикр шуда буд.

2. Ғофирӣ абадист: Ирмиё 31:34-ро иҷро мекунад, ки Худо мегӯяд: "Гуноҳҳои онҳоро дигар ба ёд нахоҳам овард." Ин нишон медиҳад, ки ин қурбонӣ гуноҳро қомилан нест мекунад. Гуноҳ дигар сабт намешавад, ҳатто Худо ҳам онро ба ёд намеорад (10:17).

3. Қофист: Вақте гуноҳҳо гирифта шудаанд, дигар зарурате ба қурбонии нав нест (10:18).

Дар Масеҳ, системаи кўҳнаи қурбонӣ пурра иҷро шуд ва ба охир расид. Қурбониҳои ҳайвонот дигар лозим нестанд. Мурдани Масеҳ бар салиб қурбонии охирин ва қомил буд. Ё қурбоние овард, ки барои ҳамеша басанда аст, то дигар қурбонии ҳайвонҳо маъное надошта бошад.

Идомаи қурбониҳои ҳайвонот гӯё инқор қардани нақшаи бузурги наҷоти Худост ва ба одам вобаста шудани фаҳмиши наҷотро нишон медиҳад. Ибриён 1:3 низ қори аҷиби Масеҳро ҷамъбаст мекунад, ки мегӯяд: "Қисар дурахши шуҳрату қалоли Худоро нишон медиҳад ва аз ҳар қиҳат монанди Худо буда, бо амри қурқудраташ тамоми олами мавҷудотро идора мекунад. Баъд аз қор қардани гуноҳҳои одамизод Қисар дар боло аз дасти ростии Худои Олимақом нишаст."

Қадари Осмонӣ, ташаккур барои нақшаи аҷиби наҷоти Ту. Дар Масеҳ ман қурбонии ниҳонро мебинам ва ба он бовар қорам, ки гуноҳҳои маро мебардорад. Илтимос, ба ман фаҳмиши амиқе аз қайзи аҷиби Ту деҳ — қайзе, ки як қору якбора ҳама қизро қомил мекунад.

Ибриён 10:19–25 – Роҳи нави зиндагӣ кушод

19 Пас, эй бародарон, модоме ки мо ҷуръат дорем ба қудс ба василаи Хуни Исои Масеҳ, 20 Бо роҳи нав ва зинда дохил шавем, ки онро Ё барои мо ба василаи пардае, яъне ҷисми Худ, аз нав кушодааст, 21 Ва модоме ки мо Коҳини муаззаме бар хонаи Худо дорем, 22 Пас бо дили соф ва бо имони комил, дилҳои худро ба воситаи пошидан аз вичдони шарии мо татҳир намуда ва ҷисми худро дар оби пок ғусл дода, наздик оем,

23 Ва зътирофи умеди худро собитқадамона нигоҳ дорем, зеро ки Ваъдадиҳанда амин аст; 24 Ва диққат кунем, ки якдигарро ба муҳаббат ва аъмоли нек барангезонем, 25 Ва ҷамъомади худро тарк накунем, чунон ки баъзе касонро таомул шудааст, балки якдигарро насиҳат диҳем, ва бештар ба қадри он ки шумо наздик шудани он рӯзро мебинед.

Масеҳ бо хуни худ роҳи нави зиндагӣ кушод. Мо дигар бо усули кӯҳна зиндагӣ намекунем, ки танҳо такрор мешавад ва ҳеҷ гоҳ ба анҷом намерасад. Масеҳ бо марги ихтиёрии қурбонии Худ, кореро анҷом дод, ки ҳамеша пардохти гуноҳро таъмин мекунад. Вақте Ё гуфт: «Тамом шуд» – Ё дар назар дошт, ки ҷазои гуноҳ пардохта шуд ва роҳи омуриш комил гашт. Акнун мо бояд ҳамин гуна зиндагӣ кунем.

Дар Ибриён 10:19 гуфта мешавад, ки мо бо итминони комил ба ин роҳи нав ворид мешавем, зеро хуни Масеҳ ин Аҳди Навро ба амал овард. Ё вичдони нопоки моро пок сохт ва ҷисмҳои моро тоза намуд, то мо ҳаёти писандидаи Худоро ба ҷо орем (10:22). Аз ин рӯ, мо метавонем бидуни шакл ва бо эътимод бидонем, ки Худо ин қурбониро қабул кардааст. Мо ризоияти Худоро тавассути эҳёи Масеҳ аз мурдагон мебинем.

Худое, ки ин ваъдаҳоро додааст, ба мо умеди ато намудааст, ки имрӯз ба он така мекунем ва зиндагӣ месозем.

Дар Тоҷикистон ман борҳо дар тӯй, маърақаҳо ва ёдбуди мурдагон иштирок кардам. Яке аз унсурҳои асосии ин ҷамъомадҳо пешниҳоди ғизо мебошад. Баъзан меҳмонон ҳатто мепурсанд, ки кӣ ошпаз аст. Дар чунин ҳолатҳо як ошпази хуб бисёр муҳим аст. Ба ҳамин монанд, мо ба суфраи Худо меоем, ва Ё ғизои рӯҳониро ба мо ато мекунад. Мисли дастархони анъанавии тоҷикӣ, Масеҳ — ошпази зинда — ғизои маънавиро барои мо омода мекунад. Ё таъминкунандаи ҳақиқӣ аст. Ё Барраи Худо аст, ки гуноҳҳои ҷаҳонро мебардорад. Ё зинда аст ва имрӯз омуриширо ба мо пешниҳод мекунад.

Аз ин рӯ, бахши охири ин порча моро ташвиқ мекунад, ки ҳамчун як ҷомеаи мӯъминон зиндагӣ намоем, ки якдигарро дастгирӣ мекунанд. Мо бо умед зиндагӣ мекунем ва яқини ҷамъ мешавем, то Худои Ҳайро, ки наҷоти бузургро ба мо ато кардааст, ҷалол диҳем. Мо ҷамъомадро тарк намекунем, балки кӯшиш мекунем, ки якдигарро рӯҳбаланд созем (10:24–25).

Ҳамчун имондорон, биед ин ҳақиқатҳоро бо шиносону наздиконамон мубодила намоем, то онҳо низ ин умеди зиндари бишносанд. Ғайр аз ин, биед беэътинона ба ҷамъомади мӯъминон муносибат накунем. Баъзеҳо аз ҷамъомад метарсанд, баъзеи дигар баҳона меоранд, ки он дур аст. Аммо Масеҳ барои шумо қурбонӣ дод ва дар роҳи Худ душвориҳои зиёдро паси сар кард — оё шумо наметавонед, бо вучуди нороҳатӣ, барои эҳтироми Ё ҷамъ шавед?

*Худовандо, Ту моеро наҷот додӣ ва ба мо, имондорон, умеди ҷовидон ато кардӣ.
Бигзор мо дар ваъдаҳои Ту дилпуруна зиндагӣ кунем ва наҷоти Ту бо дигарон мубодила
намоем*

2 Қўринтиён 5:14–21 – Кафорати ивазкунанда

14 Зеро муҳаббати Масеҳ моро водор менамояд, ки чунин муҳокима ронем: Яке барои ҳама мурд, пас ҳама мурданд. 15 Ва Ё барои ҳама мурд, то ки зиндаҳо акнун на аз барои худашон зиндагӣ кунанд, балки барои Ё, ки аз барои онҳо мурд ва эҳё шудю 16 Бинобар ин мо минбаъд ҳеҷ касро ба ҳасби ҷисм намешиносем. Ва агар Масеҳро ба ҳасби ҷисм шинохта бошем, алҳол дигар намешиносем. 17 Пас, касе ки дар Масеҳ аст, махлуқи навест; чизҳои қадима гузаштааст, ва инак ҳама чиз нав шудааст 18 Ва ҳама чиз аз ҷониби Худоист, ки моро ба воситаи Исои Масеҳ бо Худо мусолиҳа дод ва хизмати мусолиҳаро ба мо супурд, 19 Чунки Худо дар Масеҳ буда, аҳли ҷаҳонро бо Худо мусолиҳа дод, ҷинойтҳои онҳоро ба ҳисобашон надаровард ва каломии мусолиҳаро ба мо супурд.

Ояти калидӣ дар бораи қурбонӣ дар 2 Қўринтиён 5:20–21 омадааст, ки мегӯяд:

20 Пас, мо элчиёни Масеҳ ҳастем, гӯе ки Худо ба воситаи мо хоҳишманд аст. Мо аз тарафи Масеҳ илтимос мекунем: бо Худо мусолиҳа намоед. 21 Зеро Ёро, ки аз гуноҳ беҳабар буд, барои мо қурбони гуноҳ сохт, то ки мо дар Ё адолати Худо шавем. (ҚМ99)

Ду калима тавсиф мекунанд, ки дар ин ҷо чӣ рӯй дода истодааст: ошӣ ва кафорати ивазкунанда. Ошӣ маънои равандест, ки чӣ гуна Худо ва инсоният ба ҳам мепайванданд. Муносибати онҳо аз сабаби марги қурбонии Масеҳ комилан тағйир меёбад. Худо набояд бо инсоният ошӣ кунад, балки инсоният бояд бо Худо ошӣ шавад. Мо ба роҳи наздик шудан ба Худо ниёз дорем.

Амалҳои неки дин кӯшишҳои заиф барои ошӣ бо Худо мебошанд. Онҳо нокофӣ ва беасар мебошанд. Шахси ошӣ Исо аст, ва ҷои салиб — маҳз макони ошӣ мебошад. Мо бо шахсияти нав нав шудаем, зеро акнун гуноҳҳои мо дигар ба ҳисоби мо гузошта намешаванд (5:17–19). Ин маънои онро надорад, ки мо озодем, ки гуноҳ кунем, балки баръакс, ин муомилоти аҷиб моро водор мекунад, ки Худоро бештар дӯст дорем. Танҳо як аблаҳ чунин тӯҳфаи аҷибро рад мекунад.

“Вақте ки шумо ба бонк пул мегузored, компьютер (ё котиб) ин маблағро ба суратҳисоби шумо ё ба кредити шумо мегузорад. Вақте ки Исо дар салиб мурд, ҳамаи гуноҳҳои мо ба Ё ҳисоб карда шуданд — ба ҳисоби Ё гузошта шуданд. Худо ба Ё чунон муносибат кард, ки гӯе дар ҳақиқат ин гуноҳҳоро содир карда бошад. Натиҷа? Ҳамаи ин гуноҳҳо ҷуброн карда шуданд ва Худо дигар онҳоро бар зидди мо нигоҳ намедорад, зеро мо ба Масеҳ ҳамчун Наҷотдиҳандаи худ эътимод кардаем. Аммо аз ин ҳам зиёдтар: Худо адолати Масеҳро ба мо ҳисоб кард!”¹

Акнун калимаи “кафорати ивазкунанда” маънои онро дорад, ки Исо ҷои моро гирифт. Дар 2 Қўринтиён 5:21 гуфта мешавад, ки Худо ин корро кард ва Исоро ба ҷои мо гардонид. Исо ҷои моро гирифт; Ё дар ҷои гуноҳкори мо буд. Ё бар салиб гузошта шуд, то ҷазои гуноҳро пардохт кунад, то ки мо озод шавем. Ё бегуноҳ буд, ки метавонист гуноҳҳоро аз

¹ (Уоррен В. Вуерсбе, *Шарҳи Намоиши Библия*, ҷ. 1 (Wheaton, IL: Victor Books, 1996), 649.)

байн барад, гарчанде ки худааш ҳеҷ гуноҳе накарда буд. Исо муқаддас, беайб ва пок буд. Ў зиндагии комил дошт. Ў муқаддас ва комил буд, бинобар ин метавонист ягона васила байни Худо ва инсон бошад, то марги Ў ҷазои ҷаҳонии гуноҳро аз байн барад. Ў бо омодагӣ ба иродаи Худо итоат карда, дар салиб барои гуноҳҳои мо мурд.

Худо ба марги Масеҳ чунон муносибат кард, ки гӯё Масеҳ ҳаёти гуноҳкори моро зиндагӣ кардааст ва ҷои моро гирифтааст. Ҷазои гуноҳ марг аст, ва Исо онро барои озод кардани мо аз ин ҷазо пардохт кардааст. Мо ба ин сазовор нестем, ва ин файз номида мешавад. Худо ба мо он чизро медиҳад, ки мо сазовор нестем, то нишон диҳад, ки Ў то чӣ андоза бузург аст ва муҳаббаташро бо роҳе нишон диҳад, ки ҳеҷ кас наметавонад.

Исо гуноҳи моро бар дӯш гирифт, то ки мо адолати Ёро қабул кунем. Аз ин рӯ, мо бахшиши комил дорем, ки онро марги қурбонии Масеҳ ва эҳёи Ў таъмин кардааст. Пас, вақте ки Худо ба салиб менигарад, ҳамаи гуноҳҳои моро мебинад. Вале вақте ки ба мо менигарад — Масеҳро мебинад. Ин кафорати ивазкунанда аст, ки Масеҳ барои иҷрои адолати Худо ва аз байн бурдани гуноҳ анҷом дод.

Чаро Ў ин корро кард? Юҳанно 15:13 ба мо нишон медиҳад, ки Ў инро ба хотири муҳаббаташ анҷом дод. *13 Касе муҳаббати бузургтар аз ин надорад, ки ҷони худро барои дӯстони худ фидо кунад.* Муҳаббат дарҳоро ба он чизро мекушояд, ки аз назари инсон ғайриимкон менамоянд. Муҳаббати Худо ин кори аҷибро анҷом дод.

Масеҳ бори гуноҳи инсониятро ба дӯш гирифт, дар ҳоле ки инсоният атои адолати Худоро қабул мекунад. Барои мо ин имконпазир аст, зеро мо дар Масеҳ ҳастем.

Худованд Исо, ман ба Ту ташаккур мекунам, ки барои гуноҳҳои ман мурдӣ. Ту қарзеро пардохтӣ, ки ман пардохта наметавонистам. Ман сазовори бахшиши Ту нестам, вале шукр мекунам, ки ҷои гуноҳи маро гирифтӣ ва ба ман адолат бахшидӣ. На ба сабаби некии ман, балки аз раҳмати пурмуҳаббати Ту.

Ваҳй 5 – Кӣ сазовор аст?

1 Ва дар дасти ростии Нишинандаи тахт китобе дидам, ки аз дарун ва аз берун навишта ва бо ҳафт мӯҳр баста шуда буд. 2 Ва фариштаи қавие дидам, ки бо овози баланд нидо мекунад: «Кист сазовори он ки ин китобро воз кунад ва мӯҳрҳои онро бардорад?»

3 Ва ҳеҷ кас на дар осмон, на бар замин, на дар зери замин натавонист он китобро воз кунад ва ба он назар андозад. 4 Ва ман бисёр гиристам дар бораи он ки ҳеҷ каси сазоворе ёфт нашуд, ки он китобро воз карда хонад ё лоақал ба он назар андозад.

Ваҳй 5 манзараи осмониро тасвир мекунад. Китоб воқеаҳои ояндаро ошкор месозад, аммо инчунин диққатро ба ибодати Худо равона мекунад. Саволро фариштае медиҳад: Кӣ сазовори кушодани китоби мӯҳршуда аст?

Китоб бо ҳафт мӯҳр баста шудааст ва танҳо шахси арзанда метавонад онро кушояд. Он мисли ҳуҷҷатест, ки муносибати байни Худо ва инсониятро нишон медиҳад. Кӣ метавонад чунин ҳуҷҷати муҳимро боз намояд? Юҳанно ба он менигарад ва гиря мекунад, зеро ҳеҷ кас сазовор нест, ки китобро кушояд. Аммо фаришта ёро ба маркази саҳни осмонӣ ишора мекунад. Баррае истодааст.

Баррае, ки гӯё пештар кушта шуда бошад, истодааст, ва пирони осмон ба Ё сачда мекунад (5:6–8). Барра мисли рӯҳи ҳафтқабатаи Худо ҳафт чашм дорад ва Ё китобро аз дасти Нишинандаи тахт мегирад. Баъдан пирони осмонӣ месароянд (5:9–10).

5 Ва яке аз он пирон ба ман гуфт: «Гирья накун; инак, шере аз сибти Яхудо, ки решаи Довуд аст, ғолиб омад, то китобро воз кунад ва ҳафт мӯҳри онро бардорад». 6 Ва назар андохтам, ва инак, дар миёнаи тахт ва он чор ҳайвон ва дар миёнаи он пирон Баррае, мисли забҳшуда, истодааст ва ҳафт шох ва ҳафт чашм дорад, ки онҳо ҳафт рӯҳи Худо ҳастанд, ки ба тамоми замин фиристода шудаанд. 7 Ва Ё омада, китобро аз дасти рости Нишинандаи тахт гирифт. (5:5-7 КМ99)

Ин манзара маъноҳои амиқ ва зиёдеро дар бар мегирад, аммо андешаи асосӣ дар он аст, ки барраи маслӯбшуда сазовори гирифтани китоб аст, зеро Ё барои наҷоти инсоният қурбонӣ шудааст. Доираи дуқудро тамоми миллатдо ва ҳаллдои дунёро дарбар мегиранд. Ин иҷроиши он аст, ки «Худо ҷаҳонро ҷунун дӯст дошт, ки Писари Ягонаи Худро дод» (Юҳанно 3:16).

Исо — шер аз қабилаи Яхудо, Подшоҳи халқхост. Дар Ваҳй 5:5 Ё шер номида мешавад, ки ғалабаро нишон медиҳад ва бо хонадони Довуд пайванд дорад. Аммо вақте Юҳанно менигарад, на шер, балки барраро мебинад. Барра хоксор ва нотавон ба назар мерасад. Аммо ҳамин Барра қурбонӣ шуд, то ки моро озод кунад. Дар ин китоб Исо 28 маротиба «Барра» номида мешавад.

Дар ин саҳна Исо ҷавоби комили кафораи инсоният аст. Ё иродаи Худоро ба иҷро расонд — бо чашмҳо ва шохҳои худ, ки рақами ҳафтро доранд (5:6), нишонаи комилӣ ва қудрати рӯҳонӣ. Пас Ё сазовори ҳамду сано гардид, зеро барои инсоният наҷот овард.

На танҳо шахсияти Исо (5:6), балки амалҳои Ё дар суҳанони 5:8–10 равшан мегарданд...

8 Ва ҳангоме ки Ё китобро гирифт, он чор ҳайвон ва бисту чор пир пеши Барра афтоданд, дар ҳолате ки ҳар яке барбатҳо ва косаҳои тиллоӣ пур аз бухур дошт, ки онҳо дуоҳои муқаддасон ҳастанд; 9 Ва суруди наво хонда, мегӯянд: «Ту сазовори он ҳастӣ, ки китобро воз кунӣ ва мӯҳрҳоро аз он бардорӣ; зеро ки Ту забҳ шудӣ ва бо Хуни Худ моро барои Худо аз ҳар сибт ва забон ва қавм ва қабила харидӣ, 10 Ва моро подшоҳон ва қоҳинони Худои мо гардондӣ; ва мо бар замин салтанат хоҳем ронд». (5:8-10 КМ99)

Суруди ҳамду сано дар осмон идома меёбад — тасаввур кунед, чӣ гуна тамоми осмон ҳамсадо месароянд... (Ваҳй 5:11–14)...

11 Ва дидам, ва овози фариштагони бисёрро шунидам, ки гирдогирди тахт ва он ҳайвонҳо ва пирон буданд, ва шумораи онҳо беварҳо-бевар ва ҳазорҳо-ҳазор буд, 12 Ки бо овози баланд мегуфтанд:

«Барраи забҳшуда сазовори он аст, ки қудрат, ва сарват, ва ҳикмат, ва қувват, ва шавкат, ва ҷалол, ва баракат биёбад».

13 Ва ҳар офаридае ки дар осмон, ва бар замин, ва дар зери замин, ва дар баҳр аст, ва ҳар он чи дар онҳост, шунидам, ки мегуфт:

«Нишинандаи тахт ва Барраро баракат ва шавкат ва ҷалол ва салтанат бод то абад». 14 Ва он чор ҳайвон гуфтанд: «Омин». Ва он бисту чор пир афтода, ба Ё, ки то абад Зинда аст, саҷда карданд.

Ин суҳанон иҷрои нақшаи абадии наҷоти Худоро нишон медиҳанд. Аз замони Одам то Иброҳим ва Мусо, зарурати қурбонӣ маълум буд. Ва акнун, қурбонии охирин дар Масеҳ анҷом ёфт — нақшаи осмонӣ ба анҷом расид. Ҳоло танҳо як чиз мемонад: ҳамду сано гуфтан. Ва маркази тамоми осмон — ин Барраест, ки барои наҷоти ҳар яки мо қурбонӣ шуд.

Дӯстони азиз, ба Худованд Исо назар кунед — Ё Наҷотдиҳандаи шумост. Ё ба ҷаҳон омад ва бо муҳаббат қурбонӣ шуд, то гуноҳҳои шуморо бибахшад. Дили худро барои муҳаббат и Худо боз кунед ва дар дуо Масеҳро пазируфтад.

«Эй Парвардигори олам!

Ман барои наҷотам мӯҳтоҷи Ту ҳастам ва бахшиши Ту ба ман лозим аст. Чунки Ту муқаддас ҳастӣ ва ман гунаҳкорам.

Эй Худоё, имрӯз чашми диламро барои Ту кушодаам, ки Ту даромада тавонӣ. Маро бибахш! Гуноҳҳоямро бибахш! Ман аз ҷамаи гуноҳҳоям тавба мекунам ва фикру диламро нисбати ту дигар мекунам ва бахшиши Исои Худовандро қабул мекунам. Аз Ту хоҳиш мекунам, ки диламро бо ҳуни Исо пок кун. Ман медонам, ки Ё барои гуноҳҳоям қурбон шуд. Ман медонам, ки барои наҷот ёфтан ҳеч коре карда наметавонам, ба ҷуз тақия кардан ба Исои Худованд ва ин амалро ба дасти Ё додам.

Эй Худованд, Ту гуноҳҳоямро бахшидаи ва ба ман ҳаёти ҷовидонӣ ато кардӣ. Барои ҷамаи ин ман аз самими дилам бо имони комил ба Ту ҳамду сано меғӯям. Ба номи Исои Масеҳ, Омин»